

LOGISTICS Innovation

ชัยมงคล ถ้ำกลาง

การพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร หรือที่เรียกว่า “ICT” นั้น ปัจจุบันได้มีการสร้างสรรค์ และพัฒนานวัตกรรมใหม่ๆ เพื่อตอบสนองกับไลฟ์สไตล์ของสังคมมนุษย์ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างไม่หยุดนิ่ง เข้าสู่ยุคของสังคมที่เป็นลักษณะเครือข่ายสังคม (**Social Network**) มากยิ่งขึ้น **เช่นเดียวกัน** เทคโนโลยีทางด้านการพัฒนานวัตกรรมต่างๆ ที่จะเข้ามาเพื่อตอบสนองกระบวนการทำงาน หรือกิจกรรมต่างๆ ในทางโลจิสติกส์นั้น (**Logistics Innovation**) นั้น ได้เข้าสู่ยุคของการนำเอาเทคโนโลยีเข้ามาพัฒนา เพื่อก่อให้เกิดการสร้าง “เครือข่ายโลจิสติกส์” (**Logistics Network**) กันมากขึ้น ซึ่งจะเป็นในลักษณะที่เป็นระดับภูมิภาค เช่น เครือข่ายโลจิสติกส์ระดับอาเซียน (**ASIAN Logistics Network**) หรือจะเป็นในลักษณะที่เป็นเครือข่ายทั่วโลก (**Global Logistics Network**) นั้นก็ขึ้นอยู่กับลักษณะของการบูรณาการ (**Integrated**) และการประสานความร่วมมือ (**Collaboration**) ขององค์กรระหว่างประเทศ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ หลายๆ องค์กรยังมีความเข้าใจที่ไม่ถูกต้องเลยซะทีเดียวกับการพัฒนา Logistics Innovation ว่าจะต้องเป็นการลงทุนไปกับระบบโครงสร้างพื้นฐาน เครื่องไม้เครื่องมือ อุปกรณ์ที่ทันสมัย รวมถึงการจัดซื้อและติดตั้ง Software Tools / Software Packages ราคาแพงที่มีโมดูลการทำงานครบจักรวาล (แต่ใช้งานได้นิดเดียว) เพื่อให้ได้มาซึ่ง **นวัตกรรม (Innovation)** หรือระบบงานใหม่ๆ ที่จะมาสนองตอบกับการทำงานขององค์กรทางด้าน **Logistics** เท่านั้น โดยหากเป็นองค์กรขนาดใหญ่ มีเครือข่ายทั่วโลก การลงทุนนี้ก็พอที่จะพิจารณาถึงจุดคุ้มทุน ในมุมที่วัดจากขนาดขององค์กรและการใช้งานที่คุ้มค่าของเครือข่ายในเครือข่ายทั้งหมดได้ แต่แท้ที่จริงแล้ว บริษัทส่วนใหญ่ที่อยู่ในห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) นั้น มีทุกขนาดขององค์กรตั้งแต่เล็ก SMEs จนถึงบริษัทข้ามชาติขนาดใหญ่ และไม่ได้เป็นเครือข่ายในเครือข่ายทั้งหมด ดังนั้นเพื่อให้เกิดการพัฒนาที่คุ้มค่ากับการลงทุน และก่อให้เกิดห่วงโซ่แห่งคุณค่า (Value Chain) ในกระบวนการของโลจิสติกส์นั้น ในการที่จะพัฒนาในส่วนของ “**นวัตกรรมโลจิสติกส์ (Logistics Innovation)**” ขึ้นมาสู่ระบบ จะต้องมองภาพของการพัฒนาในมุมกว้าง ต้องพิจารณาว่า ใครต้องทำอะไรบ้าง ทำแล้วได้ประโยชน์อย่างไร เสียอะไรบ้าง ซึ่งไม่ได้เป็นการพัฒนาในมุมของตนเองเท่านั้น แต่จำเป็นจะต้องประสานความร่วมมือทั้งฝั่งต้นน้ำ (**Upstream**) และปลายน้ำ (**Downstream**) ว่าหากนวัตกรรมที่จะพัฒนาขึ้นมาใหม่นั้นใครมีส่วนได้ ส่วนเสีย ously ใด ผลประโยชน์ที่ได้ Win-Win หรือไม่ หากวิเคราะห์ออกมาแล้วนวัตกรรมที่จะทำการพัฒนานั้นไม่สามารถตอบสนองกระบวนการทำการของทุกห่วงโซ่ได้ และเกิดผลในมุมมองของ “เครือข่ายโลจิสติกส์” ที่น้อย ไม่คุ้มทุน หรือใช้งานได้ไม่เต็มที่ หรือทำแล้วไม่มีใครใช้ ก็จะทำให้ **Logistics Innovation** ที่จะทำให้การพัฒนาขึ้นมาหนึ่งกลายเป็นต้นทุนราคาแพงไปเสียเปล่า ดังนั้นก่อนที่จะพัฒนา **Logistics Innovation** ใด ๆ นั้นจำเป็นจะต้องมีการสำรวจความเป็นไปได้ในมุมจะก่อให้เกิด

Logistics Network มากที่สุด ต้องมีการประชุมหรือกับทั้งฝั่งลูกค้า (CRM) และคู่ค้า (SCM) ว่านวัตกรรมที่จะพัฒนาขึ้นมาใหม่นั้น จะเข้ามาช่วยให้กระบวนการโลจิสติกส์ของทุกฝ่ายให้ไหลลื่น (**Logistics Flow**) ได้เพียงใด คู่ค้ากับการลงทุนหรือไม่ และต้องมีการพิจารณาถึงเทคโนโลยีทั้งทางด้าน Hardware, Software ระบบสื่อสารต่าง ๆ รวมถึงเทคโนโลยีการประมวลผล (**Computing Technology**) และการแลกเปลี่ยนข้อมูล (**Data Exchange**) ที่จะพัฒนาหรือนำมาใช้ในด้วยว่า ต้องใช้มาตรฐานอะไรอย่างไร เช่น การนำระบบ Barcode, RFID, GPS, ebXML, Web Service, ERP มาใช้ ก็ต้องพิจารณาถึงมาตรฐาน หรือ Standard ของแต่ละประเภทธุรกิจ รวมถึงบริษัทที่อยู่ในห่วงโซ่นั้นๆ ด้วยว่ามีความสามารถเข้าถึง และใช้ระบบและมาตรฐานที่กำหนดได้หรือไม่ โดยให้คำนึงถึงว่า “เราไม่จำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีที่ใหม่ที่สุด แต่เราสามารถใช้อุปกรณ์ที่มีอยู่ให้คุ้มค่าที่สุดได้”

แต่ถึงอย่างไรก็ดี ในการที่จะพัฒนา นวัตกรรมโลจิสติกส์ ให้เป็นลักษณะ **Logistics Network** ได้ นั้น ต้องอาศัย เทคโนโลยีการประมวลผล (Computing Technology) และการแลกเปลี่ยนข้อมูล (Data Exchange) ที่รวดเร็ว ต้นทุนต่ำ ซึ่งปัจจุบันได้เข้าสู่ยุคของ **SOA. (Service Oriented Architecture)** หรือ “สถาปัตยกรรมเชิงบริการ” โดย SOA. นั้นเป็น Concept ที่พัฒนามาจากระบบ **Distributed Computing** ที่นำเทคโนโลยีของ **Web Service** เข้ามาใช้ในการพัฒนาสร้างให้เกิดเครือข่ายของการแลกเปลี่ยนข้อมูล, บริการ, การใช้ Application ร่วมกัน (Enterprise Application Integration : **EAI**) ซึ่งจะทำให้แต่ละองค์กรสามารถพัฒนา และแลกเปลี่ยนข้อมูลในเครือข่ายโลจิสติกส์ได้ โดยไม่จำเป็นต้องลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ ก็สามารถเชื่อมโยงธุรกิจต่าง ๆ ที่อาจอยู่ต่างระบบกัน (Multi Platform) และทำงานข้ามระบบกันได้ (Interoperability) ซึ่งอาศัยเทคโนโลยีการแลกเปลี่ยนข้อมูลผ่าน XML Protocol และ ebMS โดยในอนาคตอันใกล้เทคโนโลยี **SOA. และ Web Service** อาจก็จะกลายเป็นส่วนหนึ่งของเทคโนโลยีการประมวลผลแบบกลุ่มเมฆ หรือ “**Cloud Computing**” ซึ่งเป็นเทคโนโลยีการประมวลผลที่ดึงเอาพลังและสมรรถนะของระบบคอมพิวเตอร์ที่อยู่ต่างที่กัน มาประมวลผลและทำงานร่วมกันได้อย่างสอดคล้อง เร็วกว่า ประหยัดพลังงาน ช่วยลดโลกร้อน ค่าใช้จ่ายน้อยกว่า จ่ายเท่าที่ใช้ (Software as a Service) ทั้งยังเป็นอีกหนึ่งทางเลือกสำหรับผู้ประกอบการขนาดกลางหรือขนาดย่อม (SMEs) ที่มีเจ้าหน้าที่ไอทีอยู่จำกัด ไม่ต้องซื้อหรือพัฒนาระบบเองทั้งหมด สามารถเลือกใช้ได้ตามต้องการ ลดความยุ่งยากในการพัฒนาซอฟต์แวร์ ซึ่งเทคโนโลยีคลาวด์ คอมพิวติ้งนั้น จะกลายเป็นเทคโนโลยีแห่งอนาคตที่สำคัญที่จะเข้ามาช่วยให้การพัฒนา **LOGISTICS INNOVATION** ในมุมมองของ **LOGISTICS NETWORK** ทำได้ง่ายขึ้น ธุรกิจใดที่สามารถสร้าง และพัฒนา Innovation ใหม่ ๆ ที่เกี่ยวกับกระบวนการทางโลจิสติกส์ได้เร็ว และหลากหลาย ย่อมเป็นผู้นำและได้เปรียบทางธุรกิจก่อนใครเสมอ....